

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

Nr. 7.

WARSZAWA, sierpień-wrzesień 1984 r.

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

Z PRAC PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

W Lublinie, 24 sierpnia b. r. odbyło się posiedzenie Prezydium ZG PTTK. Posiedzenie powiązane z odbywającym się równocześnie Centralnym Zlotem Aktywu Krajoznawczego PTTK.

Członkowie Prezydium zapoznali się ze stanem przygotowań do najbliższego posiedzenia plenarnego ZG PTTK poświęconego działalności PTTK na rzecz turysty indywidualnego. Postanowiono, że w przedłożonych Zarządowi Głównemu materiałach uwzględnione zostaną problemy żywotnie związane z działalnością Towarzystwa dla turysty: pozycja i miejsce turysty w Towarzystwie, ocena realizacji zadań na rzecz turysty zleconych przez Państwo, zagadnienia związane i wynikające z utworzonego Funduszu Promocji Programowej. Uwzględnione zostaną również tematy wiążące działalność na rzecz turysty z gospodarką Towarzystwa, szczególnie zaś realne możliwości bazy PTTK, dostępność sprzętu dla turysty indywidualnego w ogólnodostępnych wypożyczalniach sprzętu turystycznego PTTK, a także produkcja zakładów produkcyjnych "Foto-Pam" na rzecz turysty. O sprawach tych piszemy szerzej w dalszej części działu.

Prezydium ZG PTTK zapoznano się z materiałami dotyczącymi znakowanych szlaków turystycznych opracowanymi przez Komisję Turystyki Pieszej i Górskiej ZG PTTK. Postanowiono powołać zespół, który opracuje wynikające z materiałów i dyskusji wnioski.

Prezydium ZG PTTK zapoznano się z opracowanym przez Komisję Ochrony Przyrody ZG PTTK materiałem "Turystyka a ochrona przyrody", będącym rozwinięciem podjętej w ubiegłym roku uchwały nr 31/X/83 Zarządu Głównego PTTK w sprawie programu "Turystyka a środowisko przyrodnicze".

Przedstawiony materiał zawiera projekt unormowania zasad uprawiania turystyki / również kwalifikowanej / na obszarach chronionych. Po dyskusji Prezydium ZG PTTK postanowiło powołać roboczy zespół, który opracuje tezy do dyskusji. Dyskusja ta pozwoli przyjąć dalsze kierunki działań dla PTTK.

Część posiedzenia Prezydium odbyła się w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Uczestniczyli w niej, prócz członków Prezydium, zaproszeni przedstawiciele władz administracyjnych: Wicewojewoda Lubelski - Bonawentura ZIEMBA, Dyrektor Wydziału Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki UW - Aleksander LUCKIEWICZ, Wiceprezydent Lublina - Feliks DOBRZYŃSKI, kierownik Wydziału Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki UM - Marian DRABKO, oraz członkowie Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Lublinie.

Prezes Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Lublinie kol. Tadeusz SOBIESZEK zapoznał zebranych z działaniami ZW w sferach programowej, organizacyjnej i gospodarczej, przedstawiając równocześnie problemy, na które napotyka w swej działalności Zarząd Wojewódzki. Po dyskusji, w której uczestniczyli również przedstawiciele lubelskich władz administracyjnych, Prezydium ZG PTTK wyraziło uznanie dla działaczy turystycznych województwa lubelskiego, podkreślając ich ofiarność i zaangażowanie w pracy na rzecz Towarzystwa. Jednocześnie serdecznie podziękowano władzom wojewódzkim i miejskim Lublina za wieloletnią życzliwość, pomoc i współpracę z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym.

Na terenie województwa lubelskiego działają następujące jednostki organizacyjne Towarzystwa: 18 oddziałów PTTK, Okręgowy Zespół Gospodarki Turystycznej, Oddział Biura Turystyki Zagranicznej oraz Zakład Remontowo-Budowlany. Jednostki te działają na rzecz rozwoju turystyki kwalifikowanej, powszechnej i krajoznawstwa oraz wypracowują środki finansowe na te cele.

Oddziały PTTK obejmują swym działaniem wszystkie środowiska społeczno-zawodowe oraz wszystkie grupy wiekowe. Na terenie województwa działa 7 oddziałów terenowych, 6 - zakładowych, 2 wojskowe, po jednym w środowiskach rzemieślniczym, osiedlowym i akademickim. Oddziały skupiają łącznie blisko 11 tys. członków PTTK. Działalność programowa jest organizowana i realizowana przez kadrę liczącą niemal 1,5 tys. osób.

Działacze PTTK województwa lubelskiego mogą poszczycić się wieloma osiągnięciami z zakresu popularyzacji krajoznawstwa. Między innymi:

- organizowana jest cykliczna ogólnopolska impreza popularyzująca ochronę środowiska naturalnego - "BIOSFERA",
- uruchomiono stałą galerię fotografii krajoznawczej "CIEN" w Domu Wycieczkowym PTTK w Lublinie,
- cyklicznie organizowane są giełdy kolekcjonerskie,
- ZW wydaje kwartalnik informacyjno-krajoznawczy "Wędrowiec Lubelski",
- przy ZW funkcjonuje Regionalna Pracownia Krajoznawcza posiadająca bogaty księgozbiór i archiwum, służąca radą turystom PTTK jak i niezrzeszonym, organizująca sesje, odczyty, wystawy,
- prowadzona jest bogata działalność wydawnicza dotycząca regionu lubelskiego.

Prezydium ZG PTTK przyjęło informację o stanie realizacji uchwały Zarządu Głównego PTTK o udziale PTTK w obchodach 40-lecia PRL. O sprawach tych piszemy szerzej w dalszej części działu.

Uczestnicy posiedzenia wzięli udział w imprezach organizowanych w ramach Centralnego Zlotu Aktywu Turystycznego CZAK 84.

W październiku b. r. odbędzie się plenarne posiedzenie Zarządu Głównego PTTK poświęcone przeglądowi dokonań Towarzystwa na rzecz turysty. Taki właśnie kierunek działalności PTTK został przyjęty przez X Zjazd Krajowy PTTK jako zasadniczy dla wszystkich ogniw organizacyjnych i instancji Towarzystwa. Cele i priorytety pracy programowej PTTK zawarto w Uchwale Zjazdu - Towarzystwo powinno służyć swoim członkom umożliwiając uprawianie turystyki i krajoznawstwa, będąc jednocześnie Towarzystwem otwartym dla całego społeczeństwa. Przed rozpoczęciem obrad plenarnych przypomnijmy najistotniejsze dokonania Towarzystwa w zakresie działalności na rzecz turysty.

W bieżącej kadencji Zarząd Główny PTTK przyjął dwie uchwały mające kolosalne znaczenie dla poszczególnych dyscyplin turystyki kwalifikowanej.

Uchwałą nr 5/X/81 z października 1981 roku w sprawie rozwoju turystyki górskiej, a następnie uchwałą nr 13/X/82 z maja 1982 roku w sprawie rozwoju turystyki wodnej jednoznacznie określiły stanowisko Towarzystwa wobec tych dziedzin turystyki kwalifikowanej. Uchwały te określiły również zadania - doraźne i długofalowe - warunkujące uprawianie tych dyscyplin bezpiecznie i w odpowiednich warunkach, w harmonii z otaczającym naturalnym środowiskiem i bez szkody dla niego. Uchwały formułują również postulaty skierowane na zewnątrz Towarzystwa, żywotnie wiążące się z uprawianiem wspomnianych dyscyplin turystyki.

Podobne znaczenie dla zimowej dyscypliny turystyki ma uchwała nr 132/83 Prezydium ZG PTTK z lutego 1983 roku w sprawie narciarstwa w PTTK. Prezentuje ona warunki organizacyjne, lecz również materialne, które należy zrealizować aby umożliwić korzystanie z tej atrakcyjnej formy turystyki.

Wielkie znaczenie dla każdego turysty, szczególnie zaś dla członka PTTK miała uchwała Zarządu Głównego PTTK nr 20/X/83 z listopada 1983 roku w sprawie udzielania zniżek organizacyjnych za usługi noclegowe w obiektach PTTK i usługi w ogólnodostępnych wypożyczalniach sprzętu turystycznego PTTK. Dała ona członkom Towarzystwa korzyści najłatwiej dostrzegalne i najbardziej wymierne. Przypomnijmy najistotniejsze zmiany w systemie zniżek. Członkowie PTTK po rocznym okresie przynależności do Towarzystwa /młodzież szkolna po pół roku/ korzystają z 25 % zniżki /poprzednio 15 %/. Do zniżki 50 % /poprzednio 33 %/ uprawnieni są członkowie najszerzej rozumianej kadry programowej Towarzystwa oraz długoletni członkowie Towarzystwa /posiadacze odznaki "25 lat w PTTK"/ i członkowie wyróżnieni srebrną honorową odznaką PTTK. Członkowie honorowi PTTK i odznaczeni złotą honorową odznaką PTTK korzystają ze zniżki 80 %. Uchwała wyraźnie preferuje turystykę indywidualną /dotychczas zniżki przysługiwały również grupom zorganizowanym/ oraz wędrowną /okres udzielenia zniżki ograniczono do 7 dni w jednym obiekcie/. Istotnym jest również rozszerzenie zakresu udzielania zniżek na usługi na polach namiotowych i campingach PTTK oraz ustalenie takich samych wysokości zniżek za usługi ogólnodostępnych wypożyczalni sprzętu turystycznego.

Szczególnie ważną dla systemu funkcjonowania obiektów turystyki kwalifikowanej, a przez to również dla turysty korzystającego z tych obiektów, była uchwała nr 100/82 Prezydium ZG PTTK z października 1982 roku w sprawie zasad funkcjonowania obiektów turystyki kwalifikowanej. Stworzyła ona przesłanki do przywrócenia tym obiektom dawnych funkcji. W nowym regulaminie obiektów turystyki zagwarantowano m. in. zapewnienie schronienia, prawo do bezpłatnego wrzątku, możliwość ustawienia własnego namiotu, pomoc w osuszeniu i naprawie sprzętu turystycznego, prawo do korzystania z turystycznej kuchni i stołówki do przygotowania i spożycia posiłku. Jednocześnie określono zasady kształtowania cen w tych obiektach na możliwie niskim poziomie.

zacyjne dla działalności na rzecz turysty w poszczególnych środowiskach. Wspomnieć tu należy uchwały Zarządu Głównego PTTK traktujące o sytuacji turysty w największych środowiskach: nr 15/X/82 z września 1982 roku w sprawie rozwoju turystyki i krajoznawstwa wśród młodzieży szkolnej i nr 42/X/84 z lutego 1984 roku w sprawie działalności PTTK w środowisku zakładów pracy.

Wychowanie turysty oraz przygotowanie kadry programowej PTTK należy rozpoczynać już w środowisku szkoły. Temu celowi służy Młodzieżowa Szkoła Turystyki utworzona uchwałą Prezydium ZG PTTK nr 134/83 z lutego 1983 roku. Poprzez cykle obozów turystyki kwalifikowanej i krajoznawczych zapoznaje ona uczestników z podstawami turystyki i krajoznawstwa i pracą organizacyjną w Towarzystwie.

Pośrednim działaniem na rzecz turysty jest doskonalenie struktur organizacyjnych Towarzystwa. Temu celowi służy uchwała nr 29/X/83 Zarządu Głównego PTTK z marca 1983 roku w sprawie kierunków pracy Towarzystwa na rzecz umacniania pozycji i roli klubu-koła PTTK, ogniw z którego działalnością bezpośrednio stykają się członkowie PTTK. Uchwała zasadniczo rozszerza zakres autonomii i samodzielności programowej i ekonomicznej podstawowych ogniw organizacyjnych, zobowiązując jednocześnie instancje Towarzystwa do udzielania im najdalej idącej pomocy.

Z działalnością Towarzystwa na rzecz turysty wiąże się też problematyka zagranicznej turystyki kwalifikowanej. Znalazło to odbicie w uchwale Zarządu Głównego PTTK nr 38/X/83 z lipca 1983 roku, m. in. przez ściśle powiązanie działalności Biura Turystyki Zagranicznej PTTK z programową działalnością innych ogniw organizacyjnych Towarzystwa, a przez to umożliwienie turystyce realizowanej turystycznych i krajoznawczych pasji również poza granicami kraju.

Przypomnieliśmy najważniejsze dokonania PTTK na rzecz turysty w X kadencji władz. Dokonania te były realizacją postanowień Zjazdu Krajowego PTTK, a także wynikiem szerokiej konsultacji ze społecznym aktywnym Towarzystwa. Aktywnym, który uczestniczył w realizacji uchwał, a jednocześnie w swej turystycznej i krajoznawczej działalności bezpośrednio wykorzystuje przyjęte ustalenia.

Mamy nadzieję, że przypomnienie działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego na rzecz swoich członków, na rzecz wszystkich turystów i krajoznawców stanie się motywem do refleksji i przemysłań nad realizacją uchwał w poszczególnych ogniwach Towarzystwa, przemysłań, które powinny być dyskutowane podczas plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego PTTK, ale też w trakcie całej kampanii sprawozdawczo-wyborczej naszego Towarzystwa.

PTTK w 40-LECIE PRL

W jubileuszu Polski Ludowej członkowie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego biorą udział jako jej obywatele sumując 40-letni dorobek, obrazując szczerze zainteresowanie tym wszystkim co składa się na pojęcie naszej ojczyzny-Polski, co wypełnia i ożywia serdeczny patriotyzm turystów-krajoznawców. Jubileusz stwarza okazję do wnikliwszego zapoznania się z tym co dzieje się w naszym kraju, z jego dorobku i pomyślności, wyzwalając nie wykorzystane jeszcze inicjatywy społeczne.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze wniosło określony wkład do ogólnonarodowego dzieła twórczości Polski Ludowej. W pierwszych latach odbudowy i zagospodarowania zniszczonych ziem upowszechniło wiedzę o kraju, jego tradycji, zabytkach, pięknie ojczystego krajobrazu.

PTTK - to pierwsza powszechna organizacja społeczna, która zapewniając zdrowy i kształcący wypoczynek ludziom pracy, wytyczała szlaki turystyczne i wyprowadziła na nie dziesiątki tysięcy uczestników rajdów, zlotów i innych atrakcyjnych imprez turystyczno-krajoznawczych. Towarzystwo, jako twórca krajoznawczego programu turystyki, uczestniczyło w staraniach o wychowanie społeczeństwa, kształtowało postawy obywatelskie, zwłaszcza w środowisku młodzieży uczącej się i pracującej.

Turystyczno-Krajoznawczego, zapalonych propagatorów turystyki i krajoznawstwa, tysiące ludzi zachęconych do poznania kraju nauczyło się kochać go, owocej dla niego pracować.

Honorując 40-lecie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Towarzystwie sumuje się dorobek jego 35-letniej działalności. Zarząd Główny PTTK, na swym plenarnym posiedzeniu w lutym 1984 r. podjął Uchwałę w sprawie udziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w obchodach 40-lecia Polski Ludowej. Zwraca się w niej do wszystkich ogniw Towarzystwa o popularyzowanie w społeczeństwie 40-letniego dorobku naszego kraju, o podjęcie następujących działań:

- odkrywanie i otaczanie spójną opieką miejsc i obiektów upamiętnionych w historii walk o Polskę Ludową,
- upowszechnianie wiedzy o regionie i miejscowościach pod hasłem "Wczoraj, dziś, jutro naszego miasta, regionu",
- organizowanie wycieczek i imprez turystyczno-krajoznawczych o tematyce związanej z 40-leciem Polski Ludowej,
- organizowanie odczytów i prelekcji krajoznawczych oraz spotkań z ludźmi szczególnie zasłużonymi dla Polski Ludowej, a także naszego Towarzystwa,
- zapoznanie z osiągnięciami i perspektywami rozwoju poszczególnych dziedzin gospodarki narodowej oraz turystyki i krajoznawstwa.

Zarząd Główny PTTK ogłosił współzawodnictwo dla Oddziałów PTTK "O proporzec 40-lecia PRL" - którego pierwszy etap wojewódzki zakończy się w październiku 1985 r. W miesięczniku turystów i krajoznawców "Gościńiec" ogłoszony został z dniem 22 lipca 1984 r. konkurs pod hasłem "Na turystycznych szlakach Polski", którego celem jest zachęcanie członków Towarzystwa do zaprezentowania wspomnień z wędrówek i tworzenia ogniw PTTK. Istotnym uzupełnieniem działań programowych Towarzystwa są podejmowane liczne czynności społeczne. Koło PTTK przy Warszawskim Przedsiębiorstwie Geodezyjnym, które w lutym zaapelowało do wszystkich ogniw PTTK o uczczenie 40-lecia PRL czynami społecznymi, w dniu 15 sierpnia br. przekazało Ministerstwu Kultury i Sztuki społecznie wykonaną dokumentację fotograficzną zabytkowych chałup zakopiańskich. Materiały te, poza wartością dokumentalną, zostaną również wykorzystane przy rewaloryzacji zabytkowej substancji Zakopanego. W pierwszym etapie prac ich wartość wynosiła około 250 tys. zł, całość przewidziana jest na 1 mln zł.

W Zarządach Wojewódzkich, Oddziałach, kołach i klubach PTTK od maja odbywają się imprezy turystyczne, których uczestnicy wędrują szlakami walk o Polskę Ludową, zapoznają się z obiektami związanymi z najnowszą historią, spotykają z ludźmi zasłużonymi dla Kraju. Dla uczestników tych imprez ustanowiono okolicznościową "Odznakę 40-lecia PRL".

Święto Odrodzenia Polski - 22 lipca - było okazją do zorganizowania specjalistycznych i ogólnodostępnych imprez turystycznych, prelekcji, konkursów, odczytów, spotkań i wieczorów krajoznawczych. Imprez tych w naszym Towarzystwie odbyło się bardzo wiele, jako przykłady można wymienić:

- Centralny Zlot Aktywu Krajoznawczego z udziałem Prezydium ZG PTTK obradujący w Lublinie /VIII/,
- wieczory i spotkania organizowane przez oddziały woj. białostockiego/ "W rocznicę wyzwolenia Warszawy, Białostok w pierwszych dniach po wyzwoleniu, tworzenie władz administracyjnych, odbudowa, "Lublin - I Stolica PRL", "Znaczenie Manifestu Lipcowego", "Rozwój kultury, oświaty sportu i turystyki w 40-leciu"/,
- rajdy organizowane przez ZW Katowice /Ogólnopolski Rajd Odrodzenia-Pyskowice, Ogólnopolski Zlot Turystów Oddziałów Zakładowych/, Zlot Manifestu Lipcowego - Chełm, i Krajowy Zlot Kolarzy, organizowane przez ZW w Chełmie,

robu 40-lecia organizowane w dniu 22 lipca przez Oddziały na Górnym Śląsku,

- projekcje filmów zorganizowane dla zwiedzających w lipcu stolicę w Klubie Turysty na Rynku Starego Miasta oraz co tydzień w kinie "Zdrowie" w Warszawie,
- odnowienie i wykonanie opisów przewodnikowych 300 km szlaków pieszych w woj. chełmskim, oczyszczenie szlaków turystycznych wokół Trójmiasta - do czego w sezonie letnim zobowiązał się Oddział Morski w Gdyni,
- organizowanie konkursów, wystaw, prelekcji, odczytów, sympozjów i seminariów poświęconych dorobkowi 40-lecia PRL, stanowi środowiska naturalnego - zaplecza dla uprawiania turystyki oraz osiągnięciom ogniw PTTK w 35-lecie powstania Towarzystwa. Są to jednak pojedyncze przykłady.

Imprezy dla uczczenia 40-lecia PRL są organizowane przez koła, kluby, oddziały, zarządy wojewódzkie i komisje Zarządu Głównego PTTK. Na terenach Polski Zachodniej i Północnej połączone są one z obchodami 40-lecia powrotu do Macierzy, Problematyka jubileuszowa jest przewodnią myślą programową przy organizacji tradycyjnych imprez naszego Towarzystwa na przykład rajdów szlakami partyzantów, rajdów i zlotów jak np. XVIII Ogólnopolski Rajd "Szlakiem Walk o Wyzwolenie Kołobrzegu", XXIII Ogólnopolski Rajd "Szlakiem Wyzwolenia Szczecina", XXIV Zlot Turystyczny "Szlakiem Walk o Wał Pomorski", XXIV Centralny Zlot Młodzieży "Palmyry" czy też XIII Krajowy Konkurs Krajomówczy Przewodników PTTK i młodzieży.

Z okazji 40-lecia PRL organizowany jest Międzynarodowy konkurs krasomówczy dla przewodników turystycznych. Przewodnicy PTTK prowadząc wycieczki zwłaszcza młodzieżowe ukazują 40-letni dorobek naszej Ojczyzny, która po zniszczeniach wojennych wysiłkiem całego narodu musiała odbudować i rozbudować swą gospodarkę.

40-lecie PRL jest również dyskutowane na imprezach o międzynarodowym charakterze, na międzynarodowych rajdach i zlotach a zwłaszcza XXXIII Ogólnopolskim Rajdzie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej oraz XXIX Międzynarodowym Turystycznym Rajdzie Przyjaźni "Szlakami W. Lenina".

W kwietniu 1984 roku Zarząd Główny PTTK podjął uchwałę w sprawie obchodów 35-lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

29 czerwca 1984 roku Prezydium ZG PTTK zatwierdziło szczegółowy harmonogram realizacji uchwały nr 51/X/84. W poprzednim numerze "Informacji" opublikowaliśmy regulamin konkursu kronik dokumentujących programowy i organizacyjny dorobek jednostek Towarzystwa. Obecnie chcemy zasygnalizować kolejne inicjatywy, będące elementami realizacji uchwały.

Prezydium ZG PTTK ogłosiło konkurs na prace badawcze o tematyce związanej z historią PTTK i jego poprzedników. W konkursie mogą brać udział autorzy prac badawczych wykonanych w uczelniach wyższych oraz opracowani a osób spoza uczelni, spełniające wymogi konkursu. Merytoryczne treści konkursu obejmują:

- działalność PTTK /zał. w 1873 r./ i PTK /zał. w 1906 r./ oraz innych organizacji i nurtów polskiej turystyki w okresie do 1950 r.;
- działalność PTTK od 1950 r.;
- ukazanie działalności ogniw organizacyjnych /np. jednostek wojewódzkich, oddziałów, klubów specjalistycznych/, środowisk, w których rozwijany jest społeczny ruch turystyczny /np. zakłady pracy, szkolnictwo średnie i wyższe, osiedla mieszkaniowe, Wojsko Polskie, środowisko wiejskie, środowiska osób niepełnosprawnych/, form uprawiania turystyki/ np. turystyka kwalifikowana: piesza, górską, narciarską, kajakową, żeglarską, kolarską, speleologia, turystyka podwodna/, form aktywności krajoznawczej /m.in. opieka nad zabytkami, muzealnictwo, kolekcjonerstwo, przewodnictwo turystyczne,

ochrona przyrody, popularyzacja krajoznawstwa/, infrastruktury turystycznej /np. obiekty noclegowe, szlaki turystyczne, działalność jednostek gospodarczych/;

- biografie zasłużonych działaczy ruchu turystyczno-krajoznawczego;
- opracowania bibliograficzne.

Pierwsza edycja konkursu trwać będzie do grudnia 1985 roku, w kolejnych latach przewidziane jest kontynuowanie konkursu. Szczegółowy regulamin jest dostępny w Zarządach Wojewódzkich PTTK.

Celem udokumentowania, wzbogacania i upowszechniania wiedzy z zakresu historii i dorobku PTTK, jego poprzedników PTT i PTK, a także innych organizacji turystycznych, Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK zainicjowała stworzenie serii wydawniczej "Zeszyty historyczne PTTK" oraz przedstawiła jej założenia programowo-edytorskie.

Publikacje w serii "Zeszyty historyczne PTTK" mogą mieć charakter monograficzny, traktując problemy całościowo, jak i przyczynkarski przedstawiając wycinkowo historię i dorobek m. in. instancji Towarzystwa, podstawowych jednostek organizacyjnych, komisji społecznych, środowisk, form działalności, ważnych akcji programowych, muzeów, obiektów turystycznych, przedsiębiorstw, a także prezentując sylwetki zasłużonych osób. Publikacje mogą dotyczyć jednego tematu, jak i być zbiorem różnorodnych materiałów historycznych.

Źródłem inicjatywy wydawniczych mogą być: Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK oraz inne centralne ogniwa Towarzystwa, a także jednostki terenowe /z założeniem wymogu zaopiniowania propozycji przez wojewódzką KHiT, a gdzie ich nie ma - przez zarząd wojewódzki PTTK/.

Dla oceny i selekcji zgłaszanych tematów, KHiT ZG PTTK wyłoni ze swego składu specjalny zespół redakcyjny.

Pierwsze tomy serii powinny ukazać się w 1985 r., w roku obchodów 35-lecia PTTK.

W dniach 3-9 września b. r. na zaproszenie Zarządu Głównego PTTK przebywały w Polsce delegacje współpracujących z PTTK organizacji turystycznych krajów socjalistycznych. W wycieczce uczestniczyły delegacje: ZSRR /Centralna Rada d/s turystyki i wycieczek, Bułgarii /Bułgarski Związek Turystyczny/, Czechosłowacji /Czechosłowacki Związek Turystów i Biwakowania/, Niemieckiej Republiki Demokratycznej /Niemiecki Związek Wędrowców, Turystyki Górskiej i Biegów na Orientację/ i Węgier /Węgierskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody/. Delegacjom towarzyszyli przedstawiciele biur podróży i linii lotniczych.

Wizyta odbywała się w roku czterdziestolecia PRL, stąd też program pobytu gości przewidywał przypomnienie drogi, jaką przebył nasz kraj od chwili wyzwolenia, dorobku i osiągnięć. Celem wizyty była prezentacja miejsca PTTK w turystyce w Polsce, tradycji i dokonań społecznego ruchu turystycznego.

Podczas uroczystego powitania przybyłych gości Prezes ZG PTTK Andrzej GORDON podkreślił rolę, jaką odegrała socjalistyczna wspólnota państw w powojennej drodze naszego kraju, przedstawił też miejsce PTTK, organizacji turystów i krajoznawców, w patriotycznym wychowaniu społeczeństwa, pokazywaniu osiągnięć i dorobku narodu.

Dziękując za zaproszenie w imieniu zaproszonych i Zastępca Przewodniczącego Centralnej Rady d/s Turystyki i Wycieczek Władimir SMIRNOW stwierdził, że dumna z obchodzonego w Polsce jubileuszu jest dumą wszystkich państw socjalistycznych, dumą ze wspólnie przebytej drogi, ze wspólnych osiągnięć.

W dniu 4 września delegacja złożyła wiązanki kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza i Cmentarzu-Mauzoleum Żołnierzy Radzieckich w Warszawie.

W trakcie pobytu delegacje odwiedziły szereg ogniw Towarzystwa zapoznając się z różnorodnymi formami działalności a także dyskutując z aktywnym. Pobyt w Oddziale PTTK Warszawa Ursynów umożliwił poznanie działal-

ności w środowisku osiedla mieszkaniowego, form i metod integracji tego środowiska, działalności kulturalnej i wychowawczej spółdzielczości mieszkaniowej. Miejsce Towarzystwa w morskim wychowaniu społeczeństwa Polski Ludowej dyskutowano z aktywnym podczas pobytu w Oddziale Morskim PTTK w Gdyni, rolę i znaczenie turystyki i krajoznawstwa w patriotycznym wychowaniu młodzieży wojskowej - w Oddziale PTTK Marynarki Wojennej, najstarszym wojskowym oddziale naszego Towarzystwa.

Gościom zaprezentowano także różnorodne formy działalności usługowej Towarzystwa na rzecz turysty - od własnych obiektów noclegowych po materialną wytwórczość zakładów produkcyjnych "Foto-Pam". Zadbano również o krajoznawcze elementy pobytu: goście zwiedzili wiele ciekawych zakątków naszego kraju.

Pobyt delegacji przyczyni się do dalszej współpracy zaprzyjaźnionych organizacji krajów socjalistycznych.

KIERUNKI USPRAWNIEŃ SYSTEMU EKONOMICZNEGO PTTK

W poprzednim numerze "Informacji" /czerwiec-lipiec/ zostało opublikowane Zarządzenie nr 16/84 w sprawie wplat na cele statutowe. Pragniemy zwrócić uwagę, że:

- utraciły moc atesty wydane przed 1 stycznia 1984 r., co oznacza konieczność ich uaktualnienia w roku 1984, jeśli przedsiębiorstwo zamierza korzystać z ulg we wplatach,
- podobnie jedynie wpisanie do rejestru Działu Usług Turystycznych imprez zagranicznej turystyki kwalifikowanej oraz obiektów turystyki kwalifikowanej po spełnieniu wymogów Uchwały nr 100/82 Prezydium ZG PTTK uprawnia do uzyskania ulg we wplatach,
- Rady Programowe, Komisje oraz inne organy uprawnione do udzielania ulg i zwolnień lub wydające atesty i opinie zobowiązane są poinformować służby ekonomiczno-finansowe i innych zainteresowanych o podjętych decyzjach.

W opublikowanym Zarządzeniu należy wprowadzić następujące poprawki:

- w § 8 /str. 4/ po słowach: "z inicjatywy przedsiębiorstwa niezwłocznie po ich..." w miejsce "zatwierdzeniu" powinno być "stwierdzeniu",
- w deklaracji rozliczeniowej działalności noclegowo-gastronomicznej /str. 5/ w punkcie III pkt. 1 po słowach "pomniejszona o pokrycie amortyzacji" należy dodać "i 50 % nakładów majątkowych w obiektach turystyki kwalifikowanej".

Deklaracja rozliczeniowa działalności remontowo-budowlanej jest analogiczna, jak deklaracja z działalności przemysłowej, z tym że w miejsce pkt. 1 - 4 należy wpisać: "Wartość sprzedaży robót i usług na rzecz jednostek PTTK". Przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie obejmującym różne deklaracje zobowiązane są do sporządzania jednej zbiorczej deklaracji obejmującej odrębnie poszczególne rodzaje działalności.

Zasady prowadzenia działalności gospodarczej w BORT PTTK

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami uchwały nr 446 RM z dnia 17 listopada 1958 r. w sprawie działalności gospodarczej organizacji społecznych /niepublikowana/ działalność gospodarcza organizacji społecznych powinna w zasadzie być prowadzona w formie wyodrębnionej. Minister Finansów może jednak zezwolić, aby określona działalność gospodarcza ściśle łącząca się ze statutową była prowadzona bezpośrednio przez organizację bez wyodrębnienia. Ponadto członkowie organizacji uprawnieni są do tworzenia spółdzielni pracy, których statuty przewidywać będą

odprowadzenie części czystej nadwyżki na cele organizacyjne. Potencjalnie zatem w Towarzystwie działalność gospodarcza Biur ORT może być prowadzona w trzech formach:

- wyodrębnionego przedsiębiorstwa PTTK,
- niewyodrębnionej organizacyjnie,
- spółdzielni pracy.

Realnie wybierane są dwie pierwsze formy lecz w praktyce ich rozróżnienie, a co za tym idzie właściwe stosowanie konkretnych regulacji nie jest powszechnie prawidłowe. Utworzenie wyodrębnionej organizacyjnie komórki zajmującej się sprawami gospodarczymi przesądza wybór systemu ekonomiczno-finansowego.

Podstawowym kryterium decydującym o konieczności utworzenia przedsiębiorstwa jest zakres i proporcje prowadzonej działalności. W przypadku znacznej skali działalności, przewagi działalności nie związanej ściśle ze statutową lub znaczących rozmów tej działalności właściwa jest forma przedsiębiorstwa.

Zasady funkcjonowania przedsiębiorstwa PTTK reguluje uchwała Prezydium ZG PTTK nr 94/82 z dnia 7.09.1982r, w pozostałych przypadkach może być działalność prowadzona bez wyodrębnienia według przepisów uchwały Prezydium ZG PTTK nr 117/82 z dnia 3.12.1982 r. Pod względem podatkowym nie ma zasadniczych różnic między wymienionymi formami.

Zasady prowadzenia działalności gospodarczej w obu formach są analogiczne z tym, że niektóre z nich dla niewyodrębnionej działalności mają charakter fakultatywny. Zasadą podstawową jest samofinansowanie działalności gospodarczej tj. finansowanie potrzeb i kosztów działalności z osiągniętych przychodów ze sprzedaży własnych robót, usług, wyrobów i towarów. W praktyce oznacza ona, że finansowe efekty gospodarowania bezpośrednio wpływają na możliwości rozwojowe firmy i jakości życia pracowników. Za zobowiązania podmiotu działalności gospodarczej /przedsiębiorstwo PTTK, oddział w przypadku formy niewyodrębnionej/ odpowiada wyłącznie do wysokości posiadanego majątku, jednostka gospodarcza i jedynie bezsporne zewnętrzne /spoza PTTK/ należności mogą być spłacane z innych źródeł po zlikwidowaniu działalności gospodarczej. Gwarantowanie płatności przez jednostki Towarzystwa nie będące jednostkami gospodarczymi nie jest możliwe i ważne. W związku z powyższym konieczne jest badanie zdolności płatniczych współpracujących biur. W przypadku przejściowych trudności płatniczych może być stosowana zwrotna pomoc interwencyjna ze środków właściwego terenowego Funduszu Pomocy Oddziałom Tworzonego na szczeblu Zarządu Wojewódzkiego bądź Funduszu Rozwoju i Pomocy Gospodarczej Zarządu Głównego.

Zasadą samofinansowania wyklucza udzielanie podmiotowych dotacji ze środków oddziału założycielskiego, właściwego Zarządu Wojewódzkiego bądź Zarządu Głównego. Mogą być udzielane przez wymienione instytucje dotacje przedmiotowe zmierzające do promocji bądź ochrony wybranych obszarów programowych np. turystyki kwalifikowanej, imprez dla młodzieży szkolnej itp. Udzielanie dotacji powinno być oparte o regulacje stałe i systemowe. Sprawy sporne dotyczące stosowania zasady samofinansowania wewnątrz Towarzystwa rozstrzyga Główny Sąd Koleżeński w pozostałych sprawach właściwy jest Państwowy Arbitraż Gospodarczy.

Zasadą niemal równie ważną jest samodzielność działalności gospodarczej. Praktycznie jej stosowanie wyraża się w prawie do samodzielnego decydowania o: strukturze usług i produkcji, kierunkach sprzedaży i zakupu, rozwoju, cenach, zatrudnieniu i płacach, podziale akumulacji oraz innych w ramach obowiązujących przepisów. Samodzielność wyklucza stosowanie nakazowych metod sterowania wymienionymi zagadnieniami. Ich miejsce zajmują stosunki umowne oraz narzędzia o charakterze parametrycznym. Biura obsługi ruchu turystycznego są więc równoprawnymi innymi jednostkami gospodarczymi /Towarzystwa i spoza Towarzystwa/. Obie strony współpracujące samodzielnie decydują o kształcie wiążącej je umowy. Podobnie społeczne władze organu założycielskiego wpływać powinny na działalność gospodarczą głównie przez kształtowanie warunków finansowych. W formie niewyodrębnionej zasada

samodzielności realizowana jest przez władze statutowe oddziału i zawodowe służby działalności gospodarczej w proporcji ustalonej przez wewnętrzne regulaminami. Następną dwiema zasadami są integralnie powiązane. Zasada samorządności załogi polega na prawie wszystkich pracowników do wyrażania swojej woli i poprzez organy samorządu pracowniczego do decydowania w istotnych sprawach biura. Stosowanie zasady samorządności załóg pracowniczych musi uwzględniać również zasadę samorządności organizacji toteż zakres uprawnień samorządu pracowniczego uległ w praktyce zawężeniu o sprawy: zbywania i zakupu nieruchomości, wynagrodzeń kierownictwa, podejmowania działalności nieprzewidzianej w akcie tworzącym jednostkę gospodarczą itp.

W formie niewyodrębnionej o zakresie uprawnień samorządu decydują władze społeczne oddziału.

Tak jak z punktu widzenia ekonomicznego podstawową jest zasada samofinansowania, tak z punktu widzenia celów Towarzystwa naczelną zasadą jest realizacja funkcji programowych w gospodarce. Przedmiot prowadzonej działalności, stopień jej społecznienia oraz skala predysponują biura obsługi ruchu turystycznego do wzorcowego spełniania funkcji programowych w gospodarce.

Szczególnie w formie niewyodrębnionej konieczne jest nasycenie działalności gospodarczej programowymi treściami. Niedopuszczalne jest, tym bardziej, wykorzystanie uprzywilejowanej pozycji na rynku do niewłaściwego z przeznaczeniem wykorzystywania np. obiektów turystyki kwalifikowanej przez biura obsługi ruchu turystycznego PTTK. Stosowanie zasady wymaga wprowadzenia w systemach wynagradzania odpowiednich motywacji, doboru właściwych kadr oraz kształtowania preferujących programową działalność warunków finansowych.

Wymienione zasady kierunkowe zawarte zostały w szeregu uchwał Zarządu Głównego PTTK i jego Prezydium.

Efektywne przetłumaczenie ich na język praktyki wymaga: tworzenia instytucjonalnych form /np. rady programowe, organy samorządu/, sformalizowania w postaci przepisów /np. statutów i regulaminów jednostek gospodarczych/, działania zgodnego z ich duchem. Zadanie to spoczywa na społecznych władzach oddziałów Towarzystwa oraz na kadry zawodowej biur obsługi ruchu turystycznego PTTK. Stopień realizacji przedstawionych zasad jest głównym kryterium udzielania bądź cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

ZARZĄDZENIE Nr 14/84 Z DNIA 3.07.1984 r.

Sekretarza Generalnego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w sprawie wprowadzenia w życie znowelizowanego tekstu "Regulaminu ramowego Komisji Społecznych PTTK"

1. Kierując się uchwałą Nr 56/X/84 z dnia 30.VI.1984 r. Zarządu Głównego PTTK w sprawie poprawek do "Regulaminu ramowego komisji społecznych PTTK" /uchwalonego uchwałą nr 27/IX/80 z dnia 10 stycznia 1980 r./ przekazuję w załączeniu znowelizowany tekst "Regulaminu ramowego komisji społecznych PTTK" stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.
2. Zobowiązuję Biuro ZG PTTK do przekazania regulaminu komisjom społecznym Zarządu Głównego oraz zarządom wojewódzkim PTTK w ilości dla jednostek terenowych.
3. Zobowiązuję Zarządy wojewódzkie PTTK do przekazania regulaminu komisjom społecznym działającym przy zarządzie wojewódzkim oraz zarządom oddziałów PTTK, a za ich pośrednictwem komisjom działającym przy zarządzie oddziału.
4. Znowelizowany tekst "Regulaminu ramowego komisji społecznych PTTK" obowiązuje od dnia 1 sierpnia 1984 r.

5. Anuluję niniejszym pismo okólnie nr 2/80 z dnia 19.I. 1980 r. przy którym przekazany został dotychczas obowiązujący tekst "Ramowego regulaminu komisji społecznych PTTK".

SEKRETARZ GENERALNY
ZG PTTK

/-/ Zdzisław Łysio

Załącznik do Zarządzenia nr 14/84 z dnia 3.07.1984 r. Sekretarza Generalnego ZG PTTK w sprawie znowelizowanego tekstu "Regulaminu ramowego komisji społecznych PTTK"

REGULAMIN RAMOWY KOMISJI SPOŁECZNYCH PTTK

Komisje społeczne w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym spełniają ważne funkcje w dziedzinie inspirowania i realizacji statutowych działań Towarzystwa w zakresie im powierzonym. Skupiają znawców zagadnień krajoznawczych, turystyki kwalifikowanej, pracy środowiskowej oraz innych dziedzin działalności PTTK ujętych w statucie PTTK oraz spełniają rolę rzeczników szeroko pojętych interesów społeczeństwa w dziedzinie turystyki, krajoznawstwa i ochrony naturalnego środowiska.

§ 1.

1. Komisje w swojej dziedzinie są fachowymi organami działalności zarządu powołanymi do inspiracji i realizacji zadań określonych i ustalonych przez właściwy zarząd.
2. Komisje działają w oparciu o niniejszy regulamin.
3. W oparciu o postanowienia niniejszego regulaminu komisje mogą opracować regulaminy własne, które zatwierdza właściwy zarząd.

§ 2.

1. Komisje są powoływane przez:
  - 1/ Zarząd Główny PTTK - w terminie do 6-ciu miesięcy od zakończenia Zjazdu Krajowego PTTK,
  - 2/ zarząd wojewódzki PTTK - w terminie do 3 miesięcy od zakończenia zjazdu wojewódzkiego PTTK,
  - 3/ zarząd oddziału PTTK - w terminie do 3 miesięcy od zakończenia zjazdu oddziału.

2. 1/ Ustępujące komisje społeczne na swych posiedzeniach plenarnych określają zasady zwoływania narad aktywu, upoważnionych do występowania w przedmiocie wyłonienia kandydatów do składu osobowego komisji.

2/ Propozycje kandydatów do składów osobowych komisji będą wyłaniane drogą konsultacji na naradach aktywu. Narady aktywu mogą odbywać się przy okazji sejmików, imprez turystycznych i innych zgromadzeń organizowanych dla realizacji zadań programowych Towarzystwa.

3/ Zasady, o których mowa w ust. 2 pkt. 1/ i 2/ winny mieć akceptację zarządu, przy którym działa komisja.

4/ Odpowiedzialnymi za przygotowanie i przeprowadzenie narad aktywu czyni się zarząd odpowiedniego szczebla oraz ustępującą komisję.

5/ Skład komisji może wynosić w zależności od potrzeb 7 do 25 osób.

6/ Każdą komisją opiekuje się członek prezydium właściwego zarządu i nadzoruje jej pracę.

7/ Propozycje składu osobowego komisji przedstawiają zarządowi odpowiedniego szczebla organizacyjnego działacze komisji społecznych w porozumieniu z prezesem lub upoważnionym członkiem zarządu, przy którym działa komisja.

8/ Skład osobowy komisji oraz zachodzące w nich zmiany zatwierdza zarząd.

9/ W przypadku beczynności komisji lub działalności niezgodnej ze statutem i uchwałami PTTK - zarząd ma prawo rozwiązać komisję lub odwołać jej członków.

§ 3.

1. Zarząd Główny powołuje komisje:
  - Turystyki Pieszej,
  - Turystyki Górskiej,
  - Turystyki Narciarskiej,
  - Speleologii,
  - Turystyki Kolarskiej,
  - Turystyki Motorowej,
  - Turystyki Kajakowej,
  - Turystyki Żeglarskiej,
  - Działalności Podwodnej,
  - Imprez na Orientację,
  - Krajoznawczą,
  - Fotografii Krajoznawczej,
  - Opieki nad Zabytkami,
  - Ochrony Przyrody,
  - Akademicką,
  - Kół i Oddziałów Zakładowych,
  - Pracy PTTK w Osiedlach Mieszkaniowych,
  - Współpracy z Wojskiem Polskim,
  - Historii i Tradycji PTTK,
  - Przewodników Turystycznych,

oraz w prawach komisji

Radę Programową d/s Młodzieży Szkolnej,
Radę d/s Turystyki dla osób niepełnosprawnych,
Radę d/s Turystyki Wiejskiej,
Radę Programową ZG PTTK d/s Produkcji i Handlu,
Radę Programową ZG PTTK d/s Wydawniczych,
Radę Ekonomiczną
Sztab Główny Służby Kultury Szlaku,
Społeczny Zespół Prawny,
Zespół d/s Szkolenia,
Zespół d/s Zagranicznych,
Kapitułę Odznaczeń

2. W zależności od potrzeb, Zarząd Główny może powołać również inne komisje.

§ 4.

Zarządy wojewódzkie i zarządy oddziałów winny dla realizacji celów statutowych PTTK powoływać komisje na wzór komisji Zarządu Głównego. Mogą też powoływać komisje obejmujące kilka pokrewnych dziedzin działalności lub inne komisje.

§ 5.

1. Komisja wybiera ze swego grona prezydium, w tym przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz sekretarza. Komisja może również pracować bez podziału na plenum i prezydium.
2. Zebrania plenarne komisji odbywają się w miarę potrzeb nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku, a zebrania prezydium nie rzadziej niż raz w miesiącu.
3. Komisja może pracować w zespołach, zapraszać na zasadach społecznych - ekspertów, powierzać wykonanie prac osobom spoza swego grona.

§ 6.

1. W celu realizacji zadań, komisje:
  - 1/ przedstawiają zarządowi materiały i propozycje oraz inicjują podejmowanie odpowiednich uchwał,
  - 2/ uczestniczą w bieżącej realizacji zadań zarządów oraz wykonują prace ujęte w swoich planach,
  - 3/ współdziałają z innymi komisjami w dziedzinach wspólnych zainteresowań i zadań,
  - 4/ przeprowadzają analizy, opracowują wnioski mające na celu doskonalenie działalności w dziedzinach im powierzonych.
2. Do poszczególnych zadań komisji należy współdziałanie w kształceniu społecznych kadr turystycznych oraz

3. Komisje tworzą dokumentację obrazującą ich działalność. Dokumentacja jest częścią dokumentacji zarządu, jest prowadzona według zasad ustalonych przez zarząd i przechowywana w biurze zarządu.

§ 7.

Zarząd powołujący komisję sprawuje, poprzez swoje prezydium, nadzór nad jej pracą, a w szczególności:

- 1/ przyjmuje okresowe plany pracy oraz ocenia działalność komisji,
- 2/ zapewnia komisji bieżące informacje o pracach zarządu i podejmowanych uchwałach,
- 3/ ułatwia pracę techniczną komisji,
- 4/ finansuje działalność komisji w ramach budżetu.

§ 8.

Koła przewodników turystycznych PTTK wyłaniają kandydatów do składów osobowych komisji wojewódzkich i głównej - wg zasad określonych "Regulaminem Samorządu Przewodników Turystycznych PTTK", przy czym skład osobowy wyłonionej komisji podlega zatwierdzeniu przez zarząd, przy którym działa komisja wg postanowień niniejszego dokumentu.

§ 9.

1. Regulamin niniejszy obowiązuje z dniem 1 sierpnia 1984 r.

Informacja o ważniejszych aktach prawnych ogłoszonych w II kwartale 1984 r. w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim, których treść łączy się z działalnością PTTK

DZIENNIK USTAW nr 19

- poz. 90 - Rozporządzenie Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 29.II.1984 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania przyrostu wynagrodzeń i kwot obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

DZIENNIK USTAW nr 20

- poz. 94 - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17.III.1984 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad obliczania podatków, terminów i trybu płatności oraz trybu sporządzania i przedstawiania organom podatkowym rozliczeń /deklaracji/ podatkowych przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

DZIENNIK USTAW nr 21

- poz. 96 - Ustawa z dnia 6.IV.1984 r. o gospodarce energetycznej.

- poz. 101 - Ustawa z dnia 6.IV.1984 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych.

DZIENNIK USTAW nr 23

- poz. 109 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19.III.1984 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania majątku byłych związków zawodowych zrzeszających pracowników zatrudnionych w danej gałęzi pracy, w danym rodzaju zatrudnienia lub zawodzie.

- poz. 111 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.III.1984 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej oraz zasad ustalania wskaźnika przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń.

- poz. 115 - Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31.III.1984 r. w sprawie zakazu używania niektórych samochodów ciężarowych.

DZIENNIK USTAW nr 26

- poz. 130 - Ustawa z dnia 26.IV.1984 r. o zmianie ustawy o wynalazczości.

- poz. 132 - Ustawa z dnia 26.IV.1984 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

DZIENNIK USTAW nr 27

- poz. 140 - Rozporządzenie Ministra Płacy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 25.IV.1984 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania i przyznawania świadczeń z Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

DZIENNIK USTAW nr 28

- poz. 143 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16.V.1984 r. w sprawie czasu pracy i płatnych urlopów dodatkowych dla pracowników zaliczonych do I lub II grupy inwalidzkiej.

- poz. 144 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16.V.1984 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie niektórych ulg i przywilejów przysługujących inwalidom wojennym i wojskowym.

- poz. 145 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18.V.1984 r. w sprawie zmian w podatku wyrównawczym.

MONITOR POLSKI nr 10

- poz. 69 - Uchwała Rady Ministrów nr 54 z dnia 7.IV.84r. zmieniająca uchwałę w sprawie czasu pracy pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

- poz. 70 - Zarządzenie nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 9.IV.1984 r. zmieniające zarządzenie w sprawie obowiązków zakładów piacy i szkół w zakresie prowadzenia ewidencji osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej oraz współdziałania w tych sprawach z organami wojskowymi i cywilnymi.

- poz. 72 - Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 30.III.1984 r. w sprawie zaniechania ustalania podatku od wynagrodzeń od niektórych wynagrodzeń.

MONITOR POLSKI nr 13

- poz. 99 - Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 23.V.1984 r. zmieniające zarządzenie w sprawie używania pojazdów samochodowych do celów służbowych.

MONITOR POLSKI nr 14

- poz. 101 - Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 1.III.1984 r. w sprawie wykazu obowiązków sprawozdawczych ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny.

**NA WARSZTACIE
KOMISJI SPOŁECZNYCH**

W VI Ogólnopolskim Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym Drużyn SKKT-PTTK Domów Dziecka, który odbył się w Osiecznej k. Leszna, wzięły udział 22 drużyny z Domów Dziecka. Celem Turnieju było uczczenie 40-lecia PRL popularyzowanie turystyki i krajoznawstwa oraz wykorzystanie ich przy kształtowaniu postaw dzieci i młodzieży.

Na punktację turniejową składały się następujące konkurencje: test krajoznawczy, test topograficzny, marsz na orientację, rozbijanie namiotu na czas, kolářski tor przeszkód, udzielanie pierwszej pomocy.

Zwycięzcą Turnieju została drużyna SKKT PTTK Domu Dziecka w Tarnowie, kolejne miejsca zajęły drużyny z Dębna Lubuskiego, Jedliny Zdroju, Szczecina i Przybyławic.

XIV Centralny Zlot Aktywu Krajoznawczego CZAK' 84 odbył się w dniach 23-26 sierpnia b.r. w Lublinie. Uczestniczyło w nim ponad 200 uczestników - reprezentantów 42 województw.

Udział w pracach CZAK polegał na pracy krajoznawczej grup specjalistycznych lub indywidualnych krajoznawców, włączających się w trakcie imprezy w realizację merytorycznego programu.

Uczestnicy Złotu mieli możliwość zaprezentowania swych specjalistycznych umiejętności /prelekcje, pokazy, wystawy kolekcjonerskie itp./.

Jednym z zadań CZAK było określenie roli i zadań instruktorów krajoznawstwa w PTTK oraz wypracowanie modelu pracy instruktorów krajoznawstwa /W Złocie uczestniczyło ponad 100 instruktorów/.

Problematyka związana z działalnością Kapituły Odznaczeń ZG PTTK rzadko gości na łamach "Informacji". Okazją niech będzie odbyte posiedzenie plenarne, w którym uczestniczyli również zaproszeni członkowie Naczelnych Władz Towarzystwa.

Zebrani zapoznali się ze sprawozdaniem z działalności. W 1983 roku Kapituła Odznaczeń rozpatrzyła ponad 2,5 tys. wniosków o wyróżnienia działalności Towarzystwa, na jej wniosek przyznano 1073 Honorowe Odznaki PTTK, 438 odznak "Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży", 506 dyplomów ZG PTTK "Za zasługi w upowszechnianiu turystyki i krajoznawstwa".

Podczas posiedzenia kapituła rozpatrzyła projekty kryteriów nadawania członkostwa honorowego PTTK, oraz nadawania ogniom Towarzystwa, szlakiem turystycznym, w ańniejszym imprezom turystyki kwalifikowanej imion zasłużonych działaczy turystycznych.

Kapituła Odznaczeń przyjęła rezygnację Przewodniczącego Kapituły kol. Stanisława GABRYSZEWSKIEGO, pełniącego funkcję od 1956 roku, pozostawiając go w składzie Kapituły. W imieniu Zarządu Głównego PTTK serdeczne podziękowania złożył Prezes ZG Andrzej GORDON.

Komisja Kół i Oddziałów Zakładowych ZG PTTK skierowała do zarządów kół i oddziałów zakładowych PTTK zalecenia programowe do działalności na 1985 rok.

Każdy zakład pracy jest zobowiązany realizować funkcje socjalne wobec pracowników, członków ich rodzin oraz emerytów i rencistów, szczególnie istotne jest organizowanie wypoczynku urlopowego i sobotnio-niedzielnego. Realizatorem tej funkcji mogą być ognia wyspecjalizowanych organizacji społecznych, między innymi PTTK.

Oferta kół i oddziałów PTTK dla zakładu pracy winna uwzględniać:

- udział przedstawicieli kół i oddziałów zakładowych w pracach nad podziałem zakładowego funduszu socjalnego,
- określenie zasad odpłatności za usługi PTTK,
- zobowiązanie zakładu do udziału ZFS w kosztach organizowania działalności ogniw PTTK,
- powierzenie kołom i oddziałom zakładowym PTTK programowania i użytkowania niektórych składników majątku zakładowego przeznaczonego na cele rekreacji, wycieczek i turystyki, oraz aktywnego wypoczynku w zakładowych obiektach wczasowych i rekreacyjnych,
- zapewnienie zorganizowania w zakładzie wypożyczalni sprzętu turystycznego oraz uzupełnienie jej wyposażenia.

"Zalecenia" zawierają również szereg dokumentów, które ułatwią działalność zakładowym ogniom PTTK. Wspomnijmy tu o "Ramowych zaleceniach dla zakładów pracy w sprawie zakładowej działalności socjalnej i bytowej" opracowanych przez Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych. Opublikowano również dokumenty PTTK: Zasady międzyzakładowego współdziałania ogniw PTTK w pionach resortowo-branżowych, uchwałę nr 182/83 Prezydium ZG PTTK w sprawie gospodarki finansowej oddziałów w sferze działalności kół i klubów, zalecenia w sprawie zawierania porozumień zakładowych ogniw PTTK z dyrekcjami zakładów pracy oraz zalecenia w sprawie wprowadzania patronatu ogniw PTTK nad zakładowymi obiektami wypoczynku i rekreacji.

Zarząd Główny PTTK i Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w współpracy z Ministerstwem Oświaty i Wychowania, Ministerstwem Rolnictwa, Ministerstwem Kultury i Sztuki, Głównym Komitetem Turystyki, Centralnym Związkiem Spółdzielczości Rolniczej ogłaszają konkurs na najlepsze szkolne koło wiejskie PTTK.

Celem konkursu jest popularyzowanie i organizowanie krajoznawstwa i turystyki w środowisku wiejskim na terenie całego kraju, wzbogacanie działalności szkoły w zakresie poznawczym, kształcącym i wychowawczym, zapoznanie młodzieży z pięknem własnego kraju, jego tradycjami i osiągnięciami dnia dzisiejszego.

W konkursie mogą uczestniczyć wszystkie koła szkolne PTTK związane ze wsią i działalnością na rzecz wsi i rolnictwa zarówno w szkołach podstawowych jak i ponadpodstawowych.

Ocenie konkursowej podlega działalność koła w ciągu całego roku szkolnego - według szczegółowych zasad określonych w regulaminie. Koła - laureaci eliminacji wojewódzkich biorą udział w finale centralnym.

Szczegółowe informacje oraz regulaminy konkursu można uzyskać we wszystkich Zarządach Wojewódzkich PTTK.

RÓŻNE SPRAWY TOWARZYSTWA

IV Centralny Przegląd Przewodzący Krajoznawczy "Diakraj 84" odbędzie się 17 listopada b. r. w Gdańsku. Bezpośrednim organizatorem przeglądu jest Komisja Fotografii Krajoznawczej ZW PTTK i Oddział Studencki PTTK w Gdańsku. W przeglądzie kwalifikacyjnym może brać udział każdy fotografujący, najlepsze zestawy przewodzący oceniane będą przez jury powołane przez Komisję Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK.

Szczegółowy regulamin Przeglądu jest dostępny w Zarządach Wojewódzkich PTTK bądź też u organizatorów - Oddział Studencki PTTK, ul. Siedlicka 4, 80-222 Gdańsk, tel. 471-906.

Zespół Zagraniczny Zarządu Głównego PTTK i Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK ogłasza konkurs na nazwę Biura Turystyki Zagranicznej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

Celem konkursu jest wprowadzenie nazwy Biura, które z punktu widzenia reklamy nasze działalności, głównie na rynkach zagranicznych w zakresie turystyki przyjazdowej jest niezbędna. Nazwa handlowa, tak jak symbol, powinna wywoływać jednoznaczne skojarzenie myślowe, powinna być stosunkowo krótka, ponieważ ułatwia to jej eksponowanie i reklamowanie. Powinna być łatwa do zapamiętania i wymówienia.

Nazwa musi charakteryzować się:

- odpowiednią treścią; jednoznacznie oddającą charakter działalności Biura - turystyka kwalifikowana - wyróżniającą go spośród innych biur,
- odpowiednimi walorami formalnymi - uniwersalizm, łatwość wypowiedzenia, możliwość dobrych rozwiązań graficznych, poprawność językowa.

W konkursie mogą wziąć udział wszyscy członkowie i pracownicy PTTK.

Konkurs jest 1-etapowy. Prace należy nadsyłać anonimowo na adres: Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK, ul. Świętokrzyska 36, 00-116 Warszawa w kopercie z napisem "Konkurs". Wszystkie prace powinny być opatrzone godłem. Do każdej z prac należy dołączyć dodatkową zaklejoną kopertę z godłem, wewnątrz koperty - kartka z imieniem, nazwiskiem, adresem konkursu, nr legitymacji PTTK i nazwą miejsca pracy, w przypadku pracowników nadsyłania prac - 31 października 1984 r.

Prace będą oceniane anonimowo. Jury konkursu będzie z:

- przedstawicieli ZG PTTK, Zespół Zagraniczny,
- przedstawicieli BTZ PTTK,
- językoznawcy.

Werdykt jury zapada większością głosów. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone.

W konkursie przyznana zostanie 1 nagroda i udział w wycieczce zagranicznej do KS w Warszawie.

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU

NUMER ZAMKNIĘTO 27 września

